

**Tillæg nr. 2 til
§ 12 Miljøgodkendelse
af husdyrbruget**

**Hagenbjerggård
Åsbjergvej 17
Fjellerup
8585 Glesborg**

Miljøgodkendelse af husdyrbrug i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov nr. 1572 af 20. december 2006.

Ejer- og driftsforhold:
Husdyrbrugets navn: Hagenbjerggård
Art: Kvægbrug
CVR nr.: 15397233
Matr. nr.: 19a Fjellerup By, Fjellerup
Ejer af husdyrbruget: Anders Levring Madsen
E-mail: anders.levring@jubii.dk
Driftsansvarlig: Anders Levring Madsen
Godkendelsesparagraf: 12
Tilsynsmyndighed: Norddjurs Kommune

Tidsfrister og perioder:

Miljøgodkendelsen offentliggøres den 9. november 2016.

Klagefristen udløber den 7. december 2016.

Søgsmålsfristen udløber den 9. maj 2017

Godkendelsen skal revurderes mindst hvert 10. år og første gang efter 8 års forløb.

Godkendelsen skal revurderes første gang i 2024.

Ansøgningen er modtaget den 30.10.2015.

Dato: 9. november 2016

J.nr.: 16/1046

Skema nr.: 81600

Reference: Annette Jessen

Telefon: 89 59 40 01

E-mail: anje@norddjurs.dk

Annette Jessen
Miljømedarbejder

INDHOLDSFORTEGNELSE

Læsevejledning

1. Godkendelse	6
1.1. Godkendelsespligt	7
1.2. Godkendelsens omfang	7
1.2.1. Tidligere godkendelser.....	7
1.2.2. Ophør	7
1.3. Offentlighed, høring og klage	8
1.3.1. Offentliggørelse.....	8
1.3.2. Offentlighed og høringer.....	8
1.4. Ikke teknisk resumé	8
1.4.1. Kort beskrivelse af det ansøgte	8
1.4.2. Ansøgning, tilsyn og revurdering.....	9
1.4.3. Miljøforhold	9
1.5. Alternativer	10
1.6. BAT for den ansøgte produktion	10
2. Anlægget	12
2.1. Dyrehold og management	12
2.1.1. Management.....	12
2.1.2. Dyrehold.....	12
2.2. Lokalisering	15
2.2.1. Faste afstandskrav	15
2.2.2. Landskab og planforhold.....	15
2.3. Energi- og vandforbrug	16
2.4. Gener	16
2.4.1. Lugt	16
2.4.2. Støj	17
2.4.3. Lys.....	17
2.4.4. Fluer og skadedyr	17
2.4.5. Støv	17
2.4.6. Transport	17
2.5. Forurening	17
2.5.1. Restvand m.v.....	17
2.5.2. Opbevaring, husdyrgødning og foder.....	18
2.5.3. Affald og kemikalier	19
2.5.4. Ammoniaktab.....	19
2.5.5. Påvirkning af natur.....	20
3. Arealer	22
3.1. Markoplysninger	22
3.1.1. Grundlæggende arealoplysninger.....	22
3.1.2. Udbringningsarealer	22
3.1.3. Aftalearealer	22
3.2. Gødningsregnskab	22
3.3. Nitrat, overfladevand	23

3.4.	Nitrat, grundvand	23
3.5.	Fosfor	23
3.6.	Ammoniak fra udbringning	23
3.7.	Gener fra udbringning.....	23
4.	<i>Øvrige miljøforhold</i>	24
4.1.	Bilag IV-arter	24
4.2.	Bedste tilgængelige teknik/renere teknologi/optimering	24
5.	<i>Egenkontrol</i>	25
6.	<i>Liste over sagens bilag</i>	26

LÆSEVEJLEDNING

I miljøgodkendelsen er rammerne for den godkendte produktion beskrevet.

Første kapitel beskriver de generelle forhold omkring ansøgningen og ejendommen. I første kapitel er der også et ikke teknisk resumé, som beskriver udvidelsen og hvordan omgivelserne påvirkes af det ansøgte.

Andet kapitel beskriver forhold omkring anlægget, og arealdelen er samlet i kapitel tre.

For at sikre at produktionen kan foregå, uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt, er miljøpåvirkningerne vurderet, og hvor det er nødvendigt, er der stillet vilkår. Vurderingerne og vilkårene er samlet i tabeller som nedenstående, så det er let at finde de vilkår, der skal overholdes.

VILKÅR	MILJØVURDERING

Hvis der er stillet vilkår, står tabellen med vilkår og miljøvurdering sidst i afsnittet efter den generelle tekst m.v.

I fjerde afsnit findes Norddjurs Kommunes sammenfattende miljøvurdering af det ansøgte projekt, herunder om hvordan krav til anvendelse af bedst tilgængelig teknologi (BAT) er opfyldt.

Femte kapitel omhandler eventuel egenkontrol.

Oversigt over bilag findes i afsnit 6.

Klagevejledning findes på bilag 7.

1. GODKENDELSE

Norrdjurs Kommune godkender hermed tillæg nr. 2 til den eksisterende miljøgodkendelse dateret den 27. januar 2010 for husdyrbruget Hagenbjerggård, Åsbjergvej 17, Fjellerup, 8585 Glesborg. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktion vedrørende CHR nr. 27042, og ejendommen er desuden tilknyttet bedriften CVR nr. 15397233.

Tillægget omfatter de forhold, som ændres i forhold til den eksisterende godkendelse med tillæg. Øvrige forhold i de eksisterende godkendelser er fortsat gældende. For det enkelte punkt herefter er der således enten en ny vurdering og vilkår eller en henvisning til de gældende vilkår og vurderinger. Når tillæg nr. 2 tages i brug, bortfalder tillæg nr. 1 af 16. februar 2011, hvori der blev godkendt nyindkøbte udspretningsarealer.

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i:

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016.
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1318 af 26. november 2015.

Ejeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser, herunder byggetilladelse og afledningstilladelse til regnvand og sanitært spildevand.

Der gøres opmærksom på, at husdyrbruget til enhver tid skal overholde gældende regler i love og bekendtgørelser - også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. F.eks. skal den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse overholdes.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens dato, det vil sige, at der skal være indgået bindende kontrakt med entreprenør om byggeri og den første del af det ansøgte dyrehold sat ind i eksisterende bygninger. Den fulde årsproduktion behøves således ikke at være opfyldt 2 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen. Den fulde årsproduktion skal dog være opnået inden 5 år fra godkendelsens dato.

Hvis udnyttelsen af miljøgodkendelsen ophører helt eller delvis i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Dette gælder kun for større fravigelser eller ophør af udnyttelsen - ikke for fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39 og 40.

VILKÅR	MILJØVURDERING
1. Tillægget må udnyttes, når det er offentliggjort. 2. Alle vilkår i tillægget skal efterleves, så snart udnyttelse af tillægget påbegyndes.	Krav til ibrugtagning sikrer, at det beregnede BAT-krav til emission også overholdes, hvis godkendelsen kun udnyttes delvist.

1.1. GODKENDELSESPLIGT

I det konkrete projekt er der ansøgt om en udvidelse af dyreholdet i eksisterende stalde i den nuværende godkendelse. Udvidelsen af dyreholdet er godkendelsespligtigt. Projektet skal godkendes efter § 12 stk. 3 i husdyrbrugsloven.

Husdyrbrug må ikke etableres, udvides eller ændres, før der er givet tilladelse eller godkendelse hertil, medmindre ændringen falder ind under en anmeldte ordning.

Efterfølgende ændringer i produktionen skal ligeledes godkendes, før de gennemføres. Ændringer i dyrehold, arealer eller andre forhold, som er omfattet af godkendelsen, må derfor først gennemføres, når kommunen har godkendt ændringen på baggrund af en anmeldelse eller i et tillæg til godkendelsen.

Der skal foretages anmeldelse til kommunen, inden der foretages udskiftning af udsprængningsarealet. Kommunen tager efterfølgende stilling til, om udskiftningen af udsprængningsarealet er godkendelsespligtigt.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, at det har fundet sted.

1.2. GODKENDELSENS OMFANG

Husdyrbruget har en miljøgodkendelse efter husdyrbrugslovens § 12 stk. 2. Det ansøgte skal derfor godkendes i et tillæg til den eksisterende godkendelse. Godkendelsen omfatter en ændring og udvidelse af det eksisterende dyrehold. Der indgår ikke arealer i tillægget, idet al husdyrgødning afsættes til Jens Hansen, som har forpagtet ejendommens arealer. Arealet er godkendt i en § 16-miljøgodkendelse af udsprængningsarealer tilhørende Kni Maskinstation. Der opføres et nyt plansiloanlæg, og der etableres et sprinkleranlæg til udsprængning af overfladevand fra plansiloerne. Tillægget omfatter desuden en allerede opført 3.000 m³ stor gyllebeholder/-lagune i forlængelse af kostalden.

1.2.1. TIDLIGERE GODKENDELSER

Husdyrbruget har en miljøgodkendelse efter husdyrbrugsloven fra 2010 og et tillæg til miljøgodkendelsen fra 2011. Tillægget omhandler udelukkende nytilkøbte udsprængningsarealer og ophæves, når det nye tillæg nr. 2 tages i brug.

1.2.2. OPHØR

Hvis produktionen ophører, skal det sikres, at der ikke sker en efterfølgende forurening af jord og omgivelser.

VILKÅR	MILJØVURDERING
3. Alle staldanlæg og anlæg til opbevaring af husdyrgødning og ensilage skal tømmes og rengøres straks efter husdyrbrugets ophør.	Tømning og rengøring af anlæg sikrer, at der ikke opstår lugtgener, og risikoen for forurening minimeres.

1.3. OFFENTLIGHED, HØRING OG KLAGE

1.3.1. OFFENTLIGGØRELSE

Godkendelsen bekendtgøres ved offentliggørelse på Norddjurs Kommunes hjemmeside. Herefter er der en klagefrist på fire uger, hvor miljøgodkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledning findes på bilag 7. Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved en domstol efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Dato for offentliggørelse findes på omslaget (side 2). Frister for at påklage afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet og for at prøve afgørelsen ved domstolen står ligeledes på indersiden af omslaget.

Kopi af afgørelsen er fremsendt til følgende:

- Jens Hansen, Kni Maskinstation, Knigaardvej 1, 8586 Ørum Djurs, forpagter af ejendommens arealer
- Byggeri & Teknik I/S, att. Peter S. Kristiansen, psk@byggeri-teknik.dk
- Danmarks Naturfredningsforening: dnnorddjurs-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds miljøkoordinator Torben Ankjærø: ta@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedkontor: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd: info@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs: norddjurs@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen Nord: senord@sst.dk

1.3.2. OFFENTLIGHED OG HØRINGER

Før offentliggørelse kan der være gennemført forskellige høringer, for at naboer og andre interessenter har haft mulighed for at kommentere og bidrage til de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen.

Der er ingen naboer beliggende inden for konsekvensradiusen, og der indgår ikke arealer i afgørelsen. Da konsekvensradius anvendes som grænsen for klageberettigede jf. Natur- og Miljøklagenævnets praksis, og det er vurderet, at der ikke er andre, der er berørt af udvidelsen, har udkastet ikke været i høring.

1.4. IKKE TEKNISK RESUMÉ

Der søges om et tillæg til miljøgodkendelse efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, af husdyrbruget Hagenbjerggård, Åsbjergvej 17, Fjellerup, 8585 Glesborg.

1.4.1. KORT BESKRIVELSE AF DET ANSØGTE

Anders Levring Madsen ansøger om et tillæg til miljøgodkendelse efter lovens § 12 til udvidelse af dyreholdet på adressen Åsbjergvej 17, Fjellerup, 8585 Glesborg, Norddjurs Kommune. Oversigtskort se bilag 1.

Ændringen af dyreholdet medfører ikke renovering af eksisterende stalde. Der etableres et nyt plansiloanlæg bestående af 2 siloer på 15 x 60 meter samt et sprinkleranlæg til ud-sprinkling af restvand fra plansiloer og ensilagepladser. Desuden godkendes en allerede op-ført firkantet 3.000 m³ stor gyllebeholder/-lagune i forlængelse af kostalden.

På ejendommen er der i dag en malkekvægproduktion på 215 jerseykøer og 15 malkekøer, tung race med tilhørende opdræt, svarende til i alt 359,08 DE. Der ønskes en produktion bestående af 305 jerseykøer, 20 malkekøer, tung race, 220 kvieopdræt samt 220 kryds-ningskalve, svarende til i alt 501,54 DE.

Oversigtskort se bilag 1.

Situationsplan se bilag 2.

Som følge af staldsystemet produceres der i dag gylle og dybstrøelse på ejendommen. Dette vil også være gældende i ansøgt drift. I ansøgt drift vil gyllen fortsat blive opbevaret i ejen-dommens gyllebeholdere samt i en lejet gyllebeholder, som ejes af Jens Hansen, som mod-tager gyllen og dybstrøelsen fra bedriften.

Der indgår ikke udbringningsarealer i ansøgningen. Al husdyrgødning afsættes til Jens Han-sen, Kni Maskinstation, som har forpagtet ejendommens arealer. Der er udarbejdet en are-algodkendelse vedrørende disse udbringningsarealer.

1.4.2. ANSØGNING, TILSYN OG REVURDERING

Ansøgningen er indkommet til Norddjurs Kommune den 30. oktober 2015. Ansøgningen er indsendt via www.husdyrgodkendelse.dk, der er et elektronisk ansøgningsssystem, som be-regner en lang række miljøpåvirkninger ud fra det dyrehold, m.v., der indtastes. Beregnin-gerne ligger sammen med kommunens vurderinger til grund for miljøgodkendelsen. Hvis det ansøgte projekt ville medføre uacceptable påvirkninger, så er der stillet vilkår, så miljøet og omgivelserne tilgodeses.

Efterfølgende vil kommunen løbende føre tilsyn med, at produktionen følger de vilkår, som fremgår af godkendelsen. Derudover skal en godkendelse revurderes regelmæssigt, så ny og bedre teknik tages i anvendelse. Første revurdering er efter 8 år.

1.4.3. MILJØFORHOLD

Efterfølgende beskrives effekten af de ændringer, som godkendes med denne miljøgodken-delse.

Lugt

Den ansøgte produktion overholder alle krav til lugt, da den faktiske afstand til naboer er væsentlig længere end geneafstanden til de forskellige kategorier af bebyggelse.

Ammoniakbelastning og særligt værdifuld natur

Den ansøgte produktion opfylder de generelle krav til reduktion af ammoniakfordampnin-gen.

Ved udvidelsen øges ammoniakemissionen med 456 kg til 2.663 kg N pr. år.

En øget emission medfører en risiko for, at der afsættes mere ammoniak på de omkringlig-gende naturområder. En øget deposition af ammoniak kan medføre tilgroning og at de føl-somme plantearter forsvinder. Afhængig af naturområdets type og værdi har Miljøstyrelsen fastlagt værdier for den belastning, der forventes at kunne accepteres over tid, uden at naturkvaliteten forringes.

Det nærmeste ammoniakfølsomme naturområde er en gammel skov, som ligger ca. 250 meter fra anlægget. Merbelastningen er beregnet til 1,3 kg. Norddjurs Kommune vurderer, at merbelastningen på 1,3 kg ikke har betydning for skoven.

Nærmeste kategori 2 naturområde er en hede ca. 1.300 meter sydøst for anlægget. Der er beregnet en totaldeposition på 0,1 kg.

For de øvrige ammoniakfølsomme naturområder ligger belastningen langt under de værdier, Miljøstyrelsen har fastlagt.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet

Der indgår ikke udbringningsarealer i dette tillæg.

Andre miljøpåvirkninger

Udvidelsen sker i eksisterende stalde. Der etableres et nyt plansiloanlæg samt sprinkleranlæg til udsprinkling af ensilagesaft/restvand fra plansiloer og ensilagepladser. Desuden godkendes en allerede opført firkantet gyllebeholder/-lagune for enden af kostalden i stedet for en rund gyllebeholder ved siden af de eksisterende, som blev godkendt i miljøgodkendelsen fra 2010. Det nye plansiloanlæg vil ikke være synligt fra Åsbjergvej.

Samlet er det vurderet, at udvidelsen kan ske uden væsentlige gener for omgivelserne og for miljøet.

1.5. ALTERNATIVER

Der er ikke beskrevet alternativer til den ansøgte udvidelse.

1.6. BAT FOR DEN ANSØGTE PRODUKTION

Ved udvidelse og ændring af husdyrhold stilles der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi for at reducere miljøbelastningen og for at optimere ressourceudnyttelsen. For at en teknologi regnes som BAT skal den ud over at sikre en lav miljøbelastning være tilgængelig for ansøgeren. Det vil sige, at teknologien skal være kendt i Danmark. Samtidig skal meromkostningen ved at indføre teknologien stå i forhold til pågældende type bedrifts betalingssevne. Krav om anvendelse af BAT er ikke afhængig af den enkelte ansøgers økonomi eller af lokale miljøforhold. Kravet til anvendelse af BAT skal i stedet ses som en "branchenorm".

Der stilles krav til anvendelse af BAT inden for områderne: Management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

For den konkrete ansøgning vurderes kravet til anvendelse af BAT at være opfyldt ved følgende tiltag:

- Management: Deltagelse i kurser og ERFA-grupper for at sikre et højt fagligt niveau i driften, samt udarbejdelse af beredskabsplaner, så uheld og uforudsete hændelser kan håndteres forsvarligt.
- Foder: Anvendelse af foderplaner med efterfølgende opfølgning.
- Ammoniakfordampning: Ud fra de vejledende BAT-krav til ammoniakfordampning er der beregnet et emissionskrav på 2.671 kg ammoniak.
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning: Kravet til BAT er overholdt ved at efterleve gældende regler for opbevaring og anvendelse af husdyrgødning, herunder at behol-

dere som minimum skal være overdækket med naturligt flydelag og at gylle skal udbringes med slanger.

I kapitel 2 og 3 er der opstillet vilkår om anvendelse af BAT og bedriftens opfyldelse af kravene er vurderet i afsnit 4.2.

2. ANLÆGGET

Produktionen foregår i 3 staldafsnit: En kostald, en nyere tilbygning til kostalden samt en stald til småkalve. Gyllen fra produktionen opbevares i tre gyllebeholdere på ejendommen på henholdsvis 810, 1.530 og 3.000 m³. I forbindelse med udvidelsen etableres to nye plansiloer på i alt 1.800 m², en opsamlingsbeholder til overfladevand fra ensilagepladser og plansiloer samt et udsprinklingsanlæg. Placering af staldafsnittene kan ses på bilag 2.

2.1. DYREHOLD OG MANAGEMENT

2.1.1. MANAGEMENT

Den daglige drift har stor betydning for at reducere eventuelle gener fra et husdyrbrug. Godt landmandsskab er derfor afgørende for, at husdyrbruget kan drives uden unødige gener for omgivelserne.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>4. Et eksemplar af nærværende godkendelse samt beredskabsplanen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for virksomhedens indretning og drift.</p> <p>5. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er angivet i ansøgningen, med mindre andet er angivet i det følgende.</p> <p>6. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder at stier og båse holdes tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.</p> <p>7. Gulvarealet skal skrubes mindst hver anden time.</p> <p>8. Beredskabsplanen skal altid være opdateret med beskrivelse af procedure i forbindelse med uheld.</p>	<p>Det påhviler ejeren, at medarbejderne er bekendt med indholdet i miljøgodkendelsen, samt at vilkårene efterleves.</p> <p>Vilkår om godt landmandsskab og god staldhygiejne skal sikre, at driften lever op til forudsætningerne for beregning af lugt m.v. Renholdelse sikrer, at lugt- og støvgener minimeres samt at ventilationsanlæg fungerer optimalt.</p> <p>Stalden er indrettet som sengestald med fast gulv, 2 % hældning og skraber samt et afsnit med dybstrøelse.</p> <p>Formålet med beredskabsplanen er, at der kan gribes hurtigt ind ved uheld, så forurening af miljøet kan undgås eller minimeres. Det er derfor afgørende, at den er opdateret med korrekte telefonnumre m.v.</p>

Se i øvrigt eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2010.

2.1.2. DYREHOLD

Nuværende og godkendt dyrehold er anført i tabellerne herunder. Det godkendte dyrehold skal overholde de anførte værdier for vægt, stipladser, antal m.v.

Nuværende dyrehold

Dyrehold og staldtype for nuværende drift	Staldafsnit nr. jf. ansøgning	Vægt kg / aldersgrænse / mælkeydelse	Antal årsdyr / producerede dyr	Stipladser	DE på indsendelsestidspunktet
Jerseyko - Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	Kostald		150		178,6
Malkeko, tung race - Dybstrøelse (hele arealet)	Kostald		10		13,8
Malkeko, tung race - Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	Kostald		5		6,9
Jerseyko - Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time	Tilbygning til kostald		65		77,4
Småkalv, jersey - Dybstrøelse (hele arealet)	Tilbygning til kostald	0 - 4 mdr.	37		6,9
Kvie/stud, jersey - Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Tilbygning til kostald	4 - 10 mdr.	56		14,0
Kvie/stud, jersey - Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	Tilbygning til kostald	10 - 25 mdr.	141		53,9
Småkalv, tung race - Dybstrøelse (hele arealet)	Tilbygning til kostald	0 - 4 mdr.	2		0,5
Kvie/stud, tung race - Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Tilbygning til kostald	4 - 10 mdr.	3		1,0
Kvie/stud, tung race - Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	Tilbygning til kostald	10 - 28 mdr.	11		5,7
Tyrekalv, jersey - Dybstrøelse (hele arealet)	Tilbygning til kostald	25 - 145 kg	5		0,4
Dyreenheder i alt					359,1

Godkendt dyrehold

Dyrehold og stalddtype for nuværende drift	Staldafsnit nr. jf. ansøgning	Vægt kg / aldersgrænse / mælkeydelse	Antal årsdyr / producerede dyr	Stipladser	DE på indsendelsestidspunktet
Kvie/stud, jersey - Dybstrøelse (hele arealet)	Kostald	6 - 24 mdr.	15		5,3
Kvie/stud, tung race - Senge-stald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	Kostald	6 - 24 mdr.	10		4,5
Malkeko, tung race - Senge-stald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	Kostald	10.700 kg EKM	20		28,6
Jerseyko - Dybstrøelse (hele arealet)	Kostald	10.700 kg EKM	20		26,2
Kvie/stud, jersey - Senge-stald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	Kostald	6 - 24 mdr.	140		49,1
Småkalv, jersey - Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve	0 - 6 mdr.	52		10,4
Småkalv, tung race - Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve	0 - 6 mdr.	3		0,8
Småkalv, tung race - Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve	0 - 1 mdr.	10		2,3
Tyrekalv, tung race - Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve	40 - 60 kg	110	10	1,4
Jerseyko - Senge-stald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	Tilbygning til kostald	10.700 kg EKM	285		373,0
Dyreenheder i alt					501,5

VILKÅR	MILJØVURDERING
9. Tilladt dyrehold fremgår af tabellen herover. Ændres beregningen af DE, er det det anførte dyrehold, der er gældende.	Godkendelsen er givet på baggrund af det anførte antal dyr og vægtintervaller. Derfor er den lovlige produktion altid det anførte dyrehold. Det tilladte antal DE vil derfor blive ændret,

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>10. Det angivne antal stipladser for hvert staldafsnit angiver det maksimalt tilladte antal dyr til enhver tid.</p> <p>11. Gulvarealet skal skrubes mindst hver anden time.</p> <p>12. Skraberne skal kontrolleres og serviceres regelmæssigt for optimal drift.</p> <p>13. I dybstrøelsesbøks/-staldafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at overfladen altid er tør.</p> <p>14. Der skal udarbejdes foderplaner, som følges op af effektivitetskontroller. Planer og kontroller skal udarbejdes for hvert kvartal.</p> <p>15. Hvis mælkeydelsen øges til over 10.700 kg EKM, skal antallet af dyr reduceres tilsvarende, så antal DE ikke øges.</p>	<p>hvis beregningen af DE ændres.</p> <p>Stipladserne anvendes til beregning af lugtgener. Hvis der er flere dyr i staldene end det anførte antal stipladser, er lugtberegningen ikke retvisende.</p> <p>Vilkårene sikrer, at staldsystemet fungerer optimalt og sikrer et mindsket tab af ammoniak.</p> <p>Vilkår, om at der skal udarbejdes foderplaner sikrer, at der er fokus på optimering af fodring. Vilkåret er samtidig med til at opfylde BAT-kravet om management.</p> <p>Vilkår til ydelse er stillet for at sikre, at produktionen svarer til det godkendte og samtidig sikrer fleksibilitet.</p>

2.2. LOKALISERING

Ejendommen ligger syd for Tranehuse, og er næsten omgivet af beplantning. Anlægget virker ikke dominerende i landskabet.

2.2.1. FASTE AFSTANDSKRAV

De eksisterende anlæg overholder gældende afstandskrav til skel, vandløb m.v.

2.2.2. LANDSKAB OG PLANFORHOLD

Anlægget ligger i landzonen. Området er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor landbrugsinteresser skal vægtes højt i planlægningen. Derudover er området Stenvad Hede og Fuglsø Mose udpeget som bevaringsværdigt landskab i Norddjurs Kommunes Landskabskarakteranalyse. I udpegningen til bevaringsværdigt landskab står der bl.a:

”Det kuperede og urolige landskab med mange moseområder, småskove og beskedne husmandsbrug er karaktergivende for området. Der er flere tilløb til Hevring Å fra området ved Dyndmose og Tustrup Hede. I Fuglsø Mose er der endvidere flere større kunstigt skabte vandområder og søer som følge af tørvegravningen i området. Karakterområdets østlige del er præget af mange vand- og mosehuller. Landskabet omfatter de magre jorde på Norddjursland, og er et godt eksempel på, hvordan man tidligere forsøgte at udnytte dyrkningsfattige arealer. De mange skove og læhegn, hede og overdrevsdækkede lysninger samt moseomkransede vandhuller danner tilsammen et overordentlig afvekslende landskab med mange meget forskellige landskabsrum.”

Den landskabelige påvirkning ændres ikke ved udvidelsen og etableringen af gyllebeholder og plansiloer.

Hele staldanlægget er placeret inden for skovbyggelinjen. Driftsbygninger, der er nødvendige for landbrugsdriften, er undtaget fra forbuddet mod at opføre byggeri. Det er derfor et

krav, at nyt byggeri er nødvendigt for landbrugsdriften, før det er fritaget for kravet om dispensation. Norddjurs Kommune har vurderet, at det nye plansiloanlæg og gyllebeholderen er nødvendige for landbrugsdriften på baggrund af det ansøgte dyrehold.

Der er ikke stillet vilkår til lokalisering.

2.3. ENERGI- OG VANDFORBRUG

VILKÅR	MILJØVURDERING
16. Senest 6 måneder efter at dette tillæg er taget i brug, skal der foretages et energitjek på ejendommen af en professionel energikonsulent. Der skal udarbejdes en rapport med energisparetiltag og forventet tilbagebetalingstid.	Et energitjek giver overblik over mulige energibesparelser og deres tilbagebetalingstid. Energi- og vandforbrug varierer betydeligt afhængig af staldsystem m.v. Det er derfor ikke muligt at fastsætte realistiske vilkår til forbrug.

2.4. GENER

Under de efterfølgende punkter beskrives forskellige kilder til gener fra husdyrbrug og hvad der skal gøres for at undgå, at driften medfører væsentlige gener for omgivelserne.

2.4.1. LUGT

For at sikre at naboer ikke bliver påvirket væsentligt af lugtgener, beregnes en geneafstand, der skal overholdes. Geneafstanden til byzone og sommerhusområder er længere end til samlet bebyggelse, og enkeltboliger har den korteste geneafstand. Det betyder, at naboer i enkeltbeboelser må tåle en større lugtpåvirkning end naboer, der bor i byzone. Lugtgeneafstandene er beregnet ud fra lugtemissionen en sommerdag med maksimal ventilation.

Områdetype	Lovens krav om minimumsafstand (geneafstand) i meter		Den vægtede gennemsnitsafstand i meter
	Nudrift	Ansøgt drift	
Byzone/sommerhusområde	226 meter	281 meter	1.640 meter
Samlet bebyggelse	163 meter	191 meter	1.580 meter
Enkeltbolig	79 meter	87 meter	791 meter

Geneafstandene er beregnet i det elektroniske ansøgningssystem. Geneafstanden kan blive korrigeret afhængig af andre husdyrbrug, vindretning m.v. På grund af at afstanden til naboer er væsentligt større end geneafstanden, er der ikke beregnet korrigeret geneafstand, så de anførte geneafstande er ukorrigerede. Alle krav til lugt er overholdt. Beregningen til enkeltbolig er til ejendommen Stendyssevej 74, som har landbrugspligt. Der er endnu længere til en enkeltbolig uden landbrugspligt.

VILKÅR	MILJØVURDERING
17. Husdyrholdet skal til enhver tid overholde de godkendte antal stipladser og vægtfordeling.	Lugten beregnes ud fra den samlede vægt af kvæget i de enkelte staldafsnit. Antallet af dyr

VILKÅR	MILJØVURDERING
	beregnes ud fra stipladser og vægten beregnes som et gennemsnit af ind- og udgangsvægt. Derfor skal de anførte værdier under punkt 2.1 overholdes, for at lugtberegningerne er retvisende.

2.4.2. STØJ

Se eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2010.

2.4.3. LYS

Se eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2010.

2.4.4. FLUER OG SKADEDYR

På grund af anlæggets placering langt fra naboer er der ikke særlige forhold, der gør sig gældende for at sikre naboer mod gener fra fluer m.v. Det skal dog altid sikres, at skadedyr bekæmpes.

VILKÅR	MILJØVURDERING
18. Der skal til enhver tid foretages effektiv rotte- og fluebekæmpelse.	Bekæmpelse af skadedyr skal sikre, at der ikke opstår uhygiejniske forhold og sikre, at naboer ikke udsættes for unødige gener.

2.4.5. STØV

Se eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2010.

2.4.6. TRANSPORT

Se eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2010.

2.5. FORURENING

I de efterfølgende punkter beskrives forureningskilderne fra anlægget og de foranstaltninger der skal sikre, at miljøet ikke påvirkes væsentligt.

2.5.1. RESTVAND M.V.

Punktet omfatter håndtering af vand fra vask af foderrekvisitter, køretøjer til transport af dyr eller husdyrgødning, øvrige maskiner m.v.

Der etableres et permanent udsprinklingsanlæg til overfladevand fra eksisterende ensilagepladser og nyt plansiloanlæg, således at overfladevandet udbringes løbende efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Der opføres en 40 m³ stor opsamlingstank/pumpebrønd og en pumpeledning fra opsamlingstanken til gyllelagunen, så ensilagesaft/restvandet kan pumpes direkte i gyllebeholderne i perioder, hvor det ikke er muligt at udsprinkle på grund af frossen eller vandmættet jord. Ensilagesaft og restvand fra plansiloanlægget udsprinkles på et græsareal nordøst for ejendommen. Se bilag 6.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>19. Der skal etableres et permanent anlæg til udsprinkling af overfladevand fra ensilagepladser og plansiloer.</p> <p>20. Der skal etableres en opsamlingsbeholder/pumpebrønd til overfladevandet fra plansiloarealet på mindst 40 m³. Alt overfladevand fra ensilagepladser og plansiloer skal ledes til opsamlingsbeholderen.</p> <p>21. Pumpekapaciteten skal være mindst 16 m³/t.</p> <p>22. Der skal etableres en pumpeledning fra opsamlingsbeholderen til gyllelagunen samt en ventil, som kan drejes manuelt, når det opsamlede overfladevand skal pumpes i gyllelagunen i stedet for til sprinklerne.</p> <p>23. Der skal være mulighed for at opbevare mindst 700 m³ ensilagesaft/restvand i gyllebeholderne.</p> <p>24. Udsprinklingsarealet skal mindst være dobbelt så stort, som det samlede befæstede areal, hvorfra der opsamles restvand, det vil sige mindst 9.600 m².</p> <p>25. Der skal etableres 4 sprinklere, som skal dimensioneres i henhold til Landbruget Byggeblad nr. 103.09-05.</p> <p>26. Udsprinkling af ensilagesaft/restvand skal ske på et græsareal nordøst for staldanlægget. Se situationsplan bilag 6.</p>	<p>Restvand kan indeholde betydelige mængder organisk stof. Ledes restvand direkte til vandløb eller lignende, medfører det et stort iltforbrug og forringelse af vandløbskvaliteten. Derfor skal det håndteres som husdyrgødning.</p> <p>Vandløb kan blive påvirket negativt ved store mængder vand fra tage og befæstede arealer. Derfor skal udledningen vurderes og godkendes på forhånd, så negative effekter kan undgås</p> <p>I henhold til Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05 er der behov for en total opbevaringskapacitet til overfladevand opsamlet på plansiloarealet på 136 m³, svarende til ca. en halv måneds nedbør. Anlægget ønskes udført med en mindre opsamlingstank end angivet i byggebladet. Som kompensation herfor etableres der en pumpeledning fra opsamlingsbeholderen til gyllelagunen, således at restvandet kan pumpes direkte i gyllebeholderne i perioder, hvor det ikke er muligt at udsprinkle restvandet på grund af frossen eller vandmættet jord. Desuden bliver pumpekapaciteten større end kravet ifølge byggebladet. Kravet til pumpekapacitet er beregnet til 14 m³/t.</p> <p>Det er oplyst i ansøgningen, at der opsamles overfladevand fra i alt 4.768 m² betonareal, fordelt på 2.968 m² eksisterende siloplads og 1.800 m² fremtidig siloplads. Jf. byggebladet svarer én dags nedbør til 33 m³.</p> <p>Ud fra DMI's normtal for nedbør i november og december måneder, som er de to måneder, hvor der er mest nedbør, giver dette en mulig vandmængde til gyllelagunen på ca. 700 m³ i de to måneder.</p> <p>Udbringning af ensilagesaft/restvand skal foregå i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser for udbringning af husdyrgødning. Restvand må kun tilføres permanent græs, som indeholder en kvælstofnorm.</p>

Se i øvrigt eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2010.

2.5.2. OPBEVARING, HUSDYRGØDNING OG FODER

Der produceres gylle og dybstrøelse ved produktionen, og der oplagres ensilage i et plansiloanlæg og på befæstet areal med afløb til opsamlingsbeholder, hvorfra restvandet udsprinkles.

Gyllen opbevares i 3 eksisterende gyllebeholdere, hvoraf den ene firkantede beholder/lagune godkendes i forbindelse med dette tillæg. Jf. den indsendte kapacitetserklæring er der en årlig produktion på 9.111 ton gylle og 461 ton dybstrøelse. Der er en opbevaringskapacitet på 5.340 m³. Det er muligt at opbevare en produktion af gylle fra 7 måneder. For at opfylde kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet lejes der minimum 2.220 m³ kapacitet af Jens Hansen, som modtager gyllen.

Dybstrøelse kan opbevares i gyllebeholderne, bringes direkte ud eller opbevares i overdækket markstak efter gældende regler.

Der opbevares ensilage på 2.968 m² eksisterende ensilagepladser og i to nye plansiloer på i alt 1.800 m².

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>27. Der skal foreligge skriftlig aftale om leje af minimum 2.220 m³ opbevaringskapacitet i gyllebeholder på anden ejendom. Aftalen skal have en varighed af mindst 5 år.</p> <p>28. Markstakke med kompostlignende dybstrøelse må ikke placeres nærmere end 340 meter fra den gamle, ammoniakfølsomme skov nordøst for ejendommen.</p> <p>29. Der skal etableres 2 nye plansiloer på 15 x 60 meter med afløb til den nye opsamlingsbeholder.</p>	<p>Der skal altid være en opbevaringskapacitet for husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders tilførsel. Ifølge erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er det muligt at opbevare en produktion af gylle fra 7 måneders tilførsel. Der stilles derfor vilkår om, at der skal foreligge aftale om opbevaring af gylle på anden ejendom jf. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.</p> <p>Der foreligger en aftale om opbevaring af 2.220 m³ gylle hos Jens Hansen, som modtager gyllen.</p> <p>Vilkår om placering af markstakke sikrer, at beregningerne af ammoniakdeposition til skoven er retvisende.</p>

Se i øvrigt eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2010.

2.5.3. AFFALD OG KEMIKALIER

Se eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2010.

2.5.4. AMMONIAKTAB

Der vil altid være et ammoniaktab fra en husdyrproduktion. Ammoniakken (NH₃) fordampes fra husdyrgødningen og spredes med vinden. Problemet ved fordampningen er, at kvælstoffet medfører en eutrofiering af naturområder, når det afsættes igen. Samtidig betyder fordampningen, at der er mindre kvælstof til rådighed for afgrøderne. De vilkår, der stilles for at begrænse ammoniakfordampningen, har to formål. De skal dels nedbringe baggrundsbelastningen, så naturområderne generelt udsættes for mindre eutrofiering og dels skal nærtliggende naturområder beskyttes. Herunder beskrives tiltag til begrænsning af fordampningen. I næste afsnit beskrives påvirkningen af nærtliggende naturområder.

For at nedbringe den generelle belastning skal husdyrbruget overholde nogle generelle krav til ammoniakreduktion og dels opfylde krav til anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi til at reducere ammoniakemissionen. Det er op til den enkelte bedrift, hvordan emissionskravet opfyldes.

Den samlede emission for anlægget er beregnet til 2.663 kg N/år

Emissionskrav		Opfyldelse af krav (-)manglende opfyldelse
Maksimal emission som opfylder det generelle krav	2.734 kg N/år	71 kg N/år
Maksimal emission ud fra de vejledende BAT-krav	2.671 kg N/år	8 kg N/år

Den ansøgte drift opfylder det generelle krav til ammoniakemission med de anførte tiltag til at begrænse emissionen.

Ammoniakemissionen er nedbragt ved, at staldene med fast gulv og skraber har en lav fordampning.

Kravet til BAT er opfyldt.

Vilkår til staldsystem, fodring m.v. er stillet under punkt 2.1 "Dyrehold og management". Der er ikke stillet yderligere vilkår til ammoniaktab.

2.5.5. PÅVIRKNING AF NATUR

Når påvirkningen af de omkringliggende naturområder vurderes, ses der på den del af ammoniakemissionen, som deponeres på det pågældende naturområde. Depositionen beregnes for det enkelte område. Den vigtigste faktor for depositionens størrelse er afstanden fra natur til anlæg, men retning og ruhed af opland og naturområde m.v. medtages i beregningen. For kategori 1- og 2-natur ses på den totale deposition fra anlægget, mens der kun ses på merdeposition, når påvirkningen af kategori 3-natur vurderes.

Oversigt over total- og meremission fra anlægget:

Totalemission fra stald og lager	2.663 kg N/år
Meremission fra stald og lager	1.700 kg/år

For at vurdere om ammoniakdepositionen vil påvirke de omkringliggende naturområder er emissionen beregnet til de nærmeste naturområder i forskellige retninger. I tabellen herunder er anført den højeste belastning for hver naturkategori. Hvis der er andre anlæg, som ligger tæt på arealer i naturkategori 1, så reduceres den maksimale belastning, der kan accepteres (kumulation). Det er ikke tilfældet for denne ansøgning.

Oversigt over naturområder og påvirkning

Naturkategori	Afstand fra anlæg	Totalbelastning	Merbelastning	Krav til maksimal belastning
Kategori 1, ammoniakfølsom natur inden for Natura 2000	over 7 km	0,0 kg/ha		0,7 kg/ha
Kategori 2, særlige naturområder uden for Natura 2000	ca. 1.300 m	0,1 kg/ha		1 kg/ha

Kategori 3, natur, hede, mose og overdrev der ikke er kategori 1 eller 2	ca. 780 m		0,2 kg/ha	1 kg/ha
Kategori 3, ammoniakfølsom skov	ca. 250 m		1,3 kg/ha	1 kg/ha

For kategori 1- og 2-natur ligger den beregnede deposition væsentligt under kravet til deposition. Depositionen for skovområdet nordøst for ejendommen ligger på 1,3 kg. Skovområdet er vurderet til at være gammel skov og ammoniakfølsomt. Norddjurs Kommune vurderer, at den øgede ammoniakdeposition i skovområdet ikke vil påvirke den gamle skov. Der er registreret potentiel ammoniakfølsom skov nærmere ejendommen. Det fremgår af luftfotos fra 1954, at der i disse områder ikke er tale om gammel skov.

Der er ikke stillet vilkår til ammoniakdeposition.

3. AREALER

Godkendelsen omfatter alle bedriftens arealer. Al husdyrgødning afsættes til Jens Hansen, Kni Maskinstation, Knigårdvej 1, 8586 Ørum Djurs, der har forpagtet hele ejendommens areal. Der indgår derfor ingen harmoniarealer i dette tillæg.

Når dette tillæg tages i brug bortfalder tillæg nr. 1 af 16. februar 2011, der udelukkende omhandlede nyanskaffede harmoniarealer.

Miljøbelastningen beregnes kun for bedriftens arealer. Aftalearealer kan anvendes uden vilkår, hvis det er vurderet, at de er robuste. Aftalearealer, som ikke er robuste, skal have en miljøgodkendelse, før de må anvendes.

Der er udarbejdet en miljøgodkendelse af aftalearealerne tilhørende Jens Hansen.

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at ændringer i egne og aftalearealer skal anmeldes til kommunen, før ændringen foretages. Anmeldelse skal følge de gældende regler.

3.1. MARKOPLYSNINGER

3.1.1. GRUNDLÆGGENDE AREALOPLYSNINGER

Der er ikke stillet vilkår til generelle arealoplysninger.

3.1.2. UDBRINGNINGSAREALER

Der indgår ingen harmoniarealer i ansøgningen.

Der er ikke stillet vilkår til udbringningsarealer.

3.1.3. AFTALEAREALER

Al husdyrgødning afsættes til Jens Hansen, som har forpagtet hele ejendommens areal. Aftalearealerne er godkendt i en § 16-arealgodkendelse.

3.2. GØDNINGSREGNSKAB

I ansøgningen indgår de gødningsmængder i den nuværende drift og i ansøgt drift, som er anført i tabellerne herunder:

Nudrift

Gødningstype	Egen produktion / modtaget / afsat	Kg kvælstof	Kg fosfor	Udnyttelseskrav, procent	DE
Kvæggylle	Egen produktion	33.255	5.103	70	337,4
Dybstrøelse	Egen produktion	2.308	329	45	21,7
Kvæggylle	Afsat, Stendyssevej 66	11.919	1.864	70	-120,6
Dybstrøelse	Afsat, Stendyssevej 66	4.782	678	45	-44,3
Dyreenheder i alt til udbringning på bedriften					180,1

Ansøgt drift

Gødningstype	Egen produktion / modtaget / afsat	Kg kvælstof	Kg fosfor	Udnyttelseskrav, procent	DE
Kvæggylle	Egen produktion	41.604	6.413	70	455,2
Dybstrøelse	Egen produktion	4.598	671	45	46,4
Kvæggylle	Afsat, Jens Hansen	41.604	6.413	70	-455,2
Dybstrøelse	Afsat, Jens Hansen	4.698	671	45	-46,4
Dyreenheder i alt til udbringning på bedriften					0

VILKÅR	MILJØVURDERING
30. Al husdyrgødning skal afsættes til godkendte aftalearealer.	Da der ikke indgår harmoniarealer i ansøgningen, skal al husdyrgødningen afsættes til robuste eller miljøgodkendte aftalearealer.

3.3. NITRAT, OVERFLADEVAND

Der er ikke stillet vilkår i forhold til nitrat, overfladevand.

3.4. NITRAT, GRUNDEVAND

Der er ikke stillet vilkår i forhold til nitrat, grundvand.

3.5. FOSFOR

Der er ikke stillet vilkår i forhold til udvaskning af fosfor.

3.6. AMMONIAK FRA UDBRINGNING

Der er ikke stillet vilkår i forhold til ammoniak fra udbringning.

3.7. GENER FRA UDBRINGNING

Udbringning af husdyrgødning er reguleret af generelle regler med hensyn til tidspunkter for udbringning ved byer m.v. og transport på offentlig vej reguleres efter færdselsloven.

Der er ikke særlige forhold omkring ind- og udkørsel med husdyrgødning eller andre forhold. Der er derfor vurderet, at den generelle regulering sikrer mod unødige gener fra udbringningen.

Der er ikke stillet vilkår i forhold til gener fra udbringning.

4. ØVRIGE MILJØFORHOLD

4.1. BILAG IV-ARTER

I EU's Habitatdirektiv er der anført en række dyre- og plantearter, som har krav på ekstra beskyttelse. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Beskyttelsen betyder, at arterne og deres levesteder skal beskyttes, og at tiltag ikke må forringe artens levevilkår.

I tilknytning til det ansøgte projekt, er der ikke kendskab til bilag IV-arter.

Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke har negative konsekvenser for bilag IV-arter.

Hvis der findes bilag IV-arter i området, ændrer det dog ikke ved arternes beskyttelse, at de ikke er anført i denne godkendelse.

4.2. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK/RENERE TEKNOLOGI/OPTIMERING

Der er her stillet vilkår som sikrer, at landbruget drives efter retningslinjerne for godt landmandsskab for at sikre godt management. Vilkår om foderplaner og effektivitetskontrol sikrer fokus på optimal udnyttelse af foder.

I redegørelsen for BAT (bilag 4) er der (jf. EU-kommissionens referencedokument (BREF)) redegjort for husdyrbrugets anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT) i forhold til godt landmandsskab, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Ammoniakfordampningen ligger 8 kg N pr. år under det beregnede BAT niveau på 2.671 kg.

Norrdjurs Kommune vurderer, med henvisning til proportionalitetsprincippet, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT.

5. EGENKONTROL

Egenkontrol anvendes til at føre løbende kontrol af miljøforhold, som vanskeligt kan kontrolleres ved tilsyn. Eksempelvis skal der føres logbog over flydelag på gyllebeholdere, hvis de ikke har fast overdækning. Logbogen dokumenterer, at der løbende er ført tilsyn med flydelaget og foretaget nødvendige tiltag til at sikre, at det er i orden.

Egenkontrol bygger i høj grad på tillid og derfor er det også en skærpende omstændighed, hvis vilkår til egenkontrol ikke efterleves.

Se eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2010.

6. LISTE OVER SAGENS BILAG

- bilag 1. Oversigtskort
- bilag 2. Situationsplan
- bilag 3. Natur og bilag IV-arter inden for 1.000 / 2.000 meter fra anlægget
- bilag 4. BAT-redegørelse
- bilag 5. Fagligt bilag vedr. udsprinkling af overfladevand
- bilag 6. Situationsplan, udsprinklingsanlæg
- bilag 7. Klagevejledning

Øvrige sagsakter:

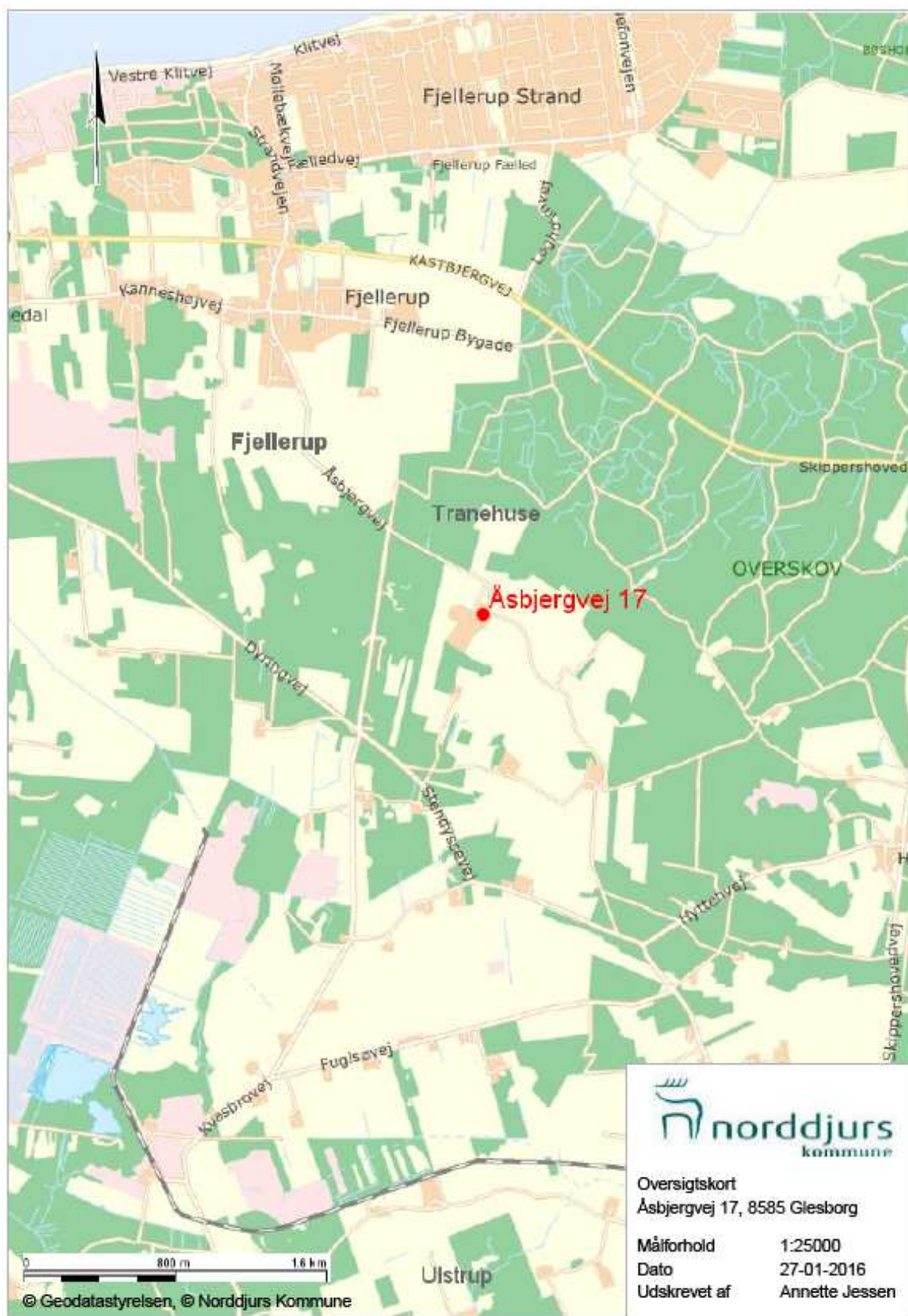
Elektronisk ansøgning, skema 81600, version 2

Fiktiv ansøgning, skema 82584, version 1 med beregning af det generelle ammoniakreduktionskrav

Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Beredskabsplan

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3: Natur og bilag IV-arter inden for 1.000/2.000 meter fra anlægget

Bilag 4: BAT-redegørelse

6. oktober 2015

Norddjurs Kommune

BAT-redegørelse for Åsbjergvej 17, 8585 Glesborg (skema 81.600)

Staldsystem og – teknologi

Staldene er nummereret på tilsvarende måde som i ansøgningskemaet.

ST-286.785 er en kostald i eksisterende drift med fast gulv og skraber samt afsnit med dybstrøelse

ST-286.786 er et afsnit med kalvehytter i eksisterende drift med dybstrøelse.

ST-286.787 er en nyere tilbygning til kostalden fast gulv og skraber.

BAT-niveauet for den ansøgte produktion er på 2.661,4 kg N jf. MST's vejledende BAT-standardvilkår. Beregningen ses i nedenstående skema.

	Dyretype	Staldtype	Vægt/alder	Antal/årsdyr	KgN (BAT)
ST-286.785	Kvier (jersey)	Dybstrøelse	6-24 md	15	34,9
	Kvier (tung race)	Fast gulv og skraber	6-24 md	10	28,5
	Malkekøer (tung race)	Fast gulv og skraber	-	20	146,2
	Malkekøer (jersey)	Dybstrøelse	-	20	170,2
	Kvier (jersey)	Fast gulv og skraber	6-24 md	140	412,0
ST-286.786	Småkalve (jersey)	Dybstrøelse	0-6 md	52	73,7
	Småkalve (tung race)	Dybstrøelse	0-6 md	3	5,7
	Småkalve (tung race*)	Dybstrøelse	0-1 md	10	16,0
	Tyrekalve (tung race*)	Dybstrøelse	40-60 kg	110	7,2
ST-286.787	Malkekøer (jersey)	Fast gulv og skraber	-	285	1767
Total					2.661,4

Den faktiske emission fra den ansøgte drift er på 2.663,1 kg N. BAT-niveauet anses således for at være overholdt.

Foder

I forbindelse med fodring, anvendes der følgende teknologier for at sikre en optimal udnyttelse af foderet og dermed minimere mængden overskydende næringsstoffer fra produktion:

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring

Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet

Der foretages en-dagsfoderkontrol (EFK) med henblik på at optimere fodringen og fodersammensætningen

Vand

På ejendommen minimeres vandforbruget ved:

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der anvendes ikke vand til køling af mælk

Energi

På ejendommen minimeres elforbruget ved:

Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til opvarmning af vand til vask af malkeanlæg og malkestald samt mælk til kalvene.

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Automatisk styret belysning/natbelysning og/eller bevægelsessensor

Management

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse

Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. Alle oplysninger i den forbindelse findes i den miljømappe på bedriften.

I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af energi og indkøbt foder

Bedriftens bortskaffelse af affald registreres.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Opbevaring af husdyrgødning

Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Gyllelageret er med konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter, at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag

Der føres logbog over flydelaget, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.

Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Udbringning af husdyrgødning

Der drives ikke markbrug på denne bedrift.

Bilag 5: Fagligt bilag vedr. udsprinkling af overfladevand

MODTAGET 13.06.2016

BYGGERI & TEKNIK I/S

Birk Centerpark 24
7460 Herning
Tlf. 97 13 12 11
fax 99 99 23 30

www.byggeri-tekni.dk
info@byggeri-tekni.dk

Fagligt bilag

Sagsnummer: 16181

Herning, 13-6-2016

Vedr. udsprinkling af overfladevand, Anders Levring, Åsbjergvej 17, 8585 Glesborg

---

Begrundelse og dokumentation

Ensilagesaft og restvand fra plansiloanlægget ønskes udsprinklet på et græsareal gennem et separat anlæg, der er dimensioneret til formålet jf. Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05. På den måde udbringes ensilagesaft og restvand løbende efter Husdyrgødningsbekendtgørelsens gældende regler.

På vedlagte beliggenhedsplan er opsamlings- og udspretningssteder skitseret.

Opsamling og udspretning af vand

Aktuelt opsamlingsareal er 4768 m², fordelt på 2968 m² siloplads og 1800 m² fremtidig silopladsplads.

Behov jvf. Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05

Total opbevaringskapacitet jf. byggeblad: 136 m³

Udspretningsareal: minimum 4800 m²

Krav til pumpekapacitet: 14 m³/t

Ansøgte forhold

Anlægget ønskes udført med en mindre opsamlingstank end angivet i byggebladet. Som kompensation herfor etableres der en pumpeledning fra opsamlingstank til gylletank restvandet pumpes derfor direkte gyllebeholderen i den periode, hvor det ikke er muligt at udsprinkle restvandet fx pga. frossen eller vandmættet jord. Opsamlingstanken dimensioneres så den kan opbevare min. én dags nedbør jf. byggebladet hvilket er 33 m³.

Dimension pumpebrønd: 40 m³

Udspretningsareal: 9800 m²

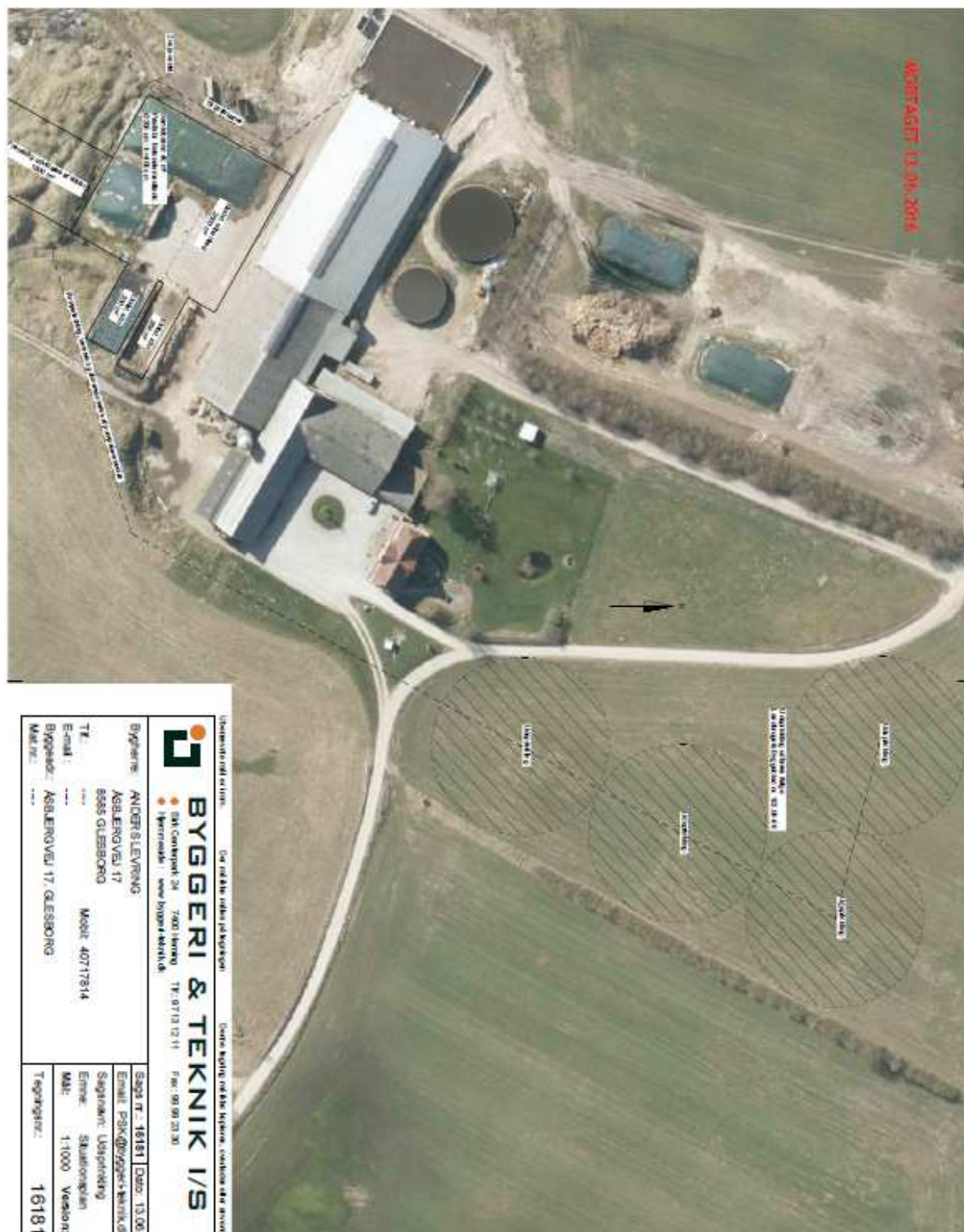
Pumpekapacitet: 16 m³/t

Jf. DMI's normtal for nedbør i november og december måned forventer vi at der vil blive pumpet ca. 700 m³ restvand i gylletanken.

Bevoksning på udspretningsareal

Ved recirkulering af næringsstoffer fra ikke-hygienisk spildevand kan der også anvendes andre typer af vegetation som f.eks. græs, korn, majs, osv. så længe afgrøden blot har en NPK-norm. På kvægbedrifter vil der altid være afgrøder med gødningsnorm på arealet.

Bilag 6: Situationsplan, udsprinklingsanlæg

Udværdsning af siten. Der er ikke risiko for byggeskøj. Deres højde er ikke højere, end den anden (hvorfor?) ved byggen.

BYGGERI & TEKNIK I/S
 • DAT Centerpark 204 7400 Herning TEL: 0118 12 11 FAX: 99 99 23 30
 • Hvermander www.byggeri-og-teknik.dk

Bygherre: ANDERS SLEVENING AGBJERGVÆJ 17 8265 GLEBSBORG TELEFON: 40717814 E-mail: ASB@BYGGERI-OG-TEKNIK.DK Byggesite: AGBJERGVÆJ 17, GLEBSBORG Mål nr.: 16181	Sags nr.: 16181 Dato: 13.06.2016 Korte: PAK E-mail: PAK@BYGGERI-OG-TEKNIK.DK Tegner: HD Sagsnr.: Udsprinklingsanlæg Emne: Situationsplan Mål: 1:1000 Version: Myndighed Tegningsnr.: 16181_Sitplan
---	---

MYNDIGHEDSPROJEKT
 Myndighedsprojektet skal afklare bygningens tekniske funktion og i hovedtræk angive de materialer der ønskes anvendt. Projektet er ikke detaljeret nok til anvendelse ved tilbudsindhentning eller som arbejds tegninger ved byggen.

Bilag 7: Klagevejledning

Afgørelsen kan i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug påklages skriftligt til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten, Miljøministeren og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, det vil sige at klagen skal være registreret og gebyret skal være betalt senest den dato, der er anført som klagefrist i afgørelsen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Søgsmål

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.